

Albuca

het ondergewaardeerde broertje van *Ornithogalum*

Door: Peter Knippels

Bij een eerste blik op een bloeiende *Albuca* plant, zal snel gedacht worden te maken te hebben met een *Ornithogalum*. Dat is niet verwonderlijk. De twee geslachten zijn nauw verwant aan elkaar, wat zich onder andere uit in de bloemen, die grote overeenkomsten vertonen. De bloemen staan in een aar, ze hangen veelal en de meest voorkomende kleur is wit. Bij beide geslachten hebben veel soorten op de bloemdekbladeren een donkerder gekleurde of groene streep. Ondanks de overeenkomsten heeft *Albuca* niet de bekendheid en waardering, die *Ornithogalum* wel heeft. Het geslacht *Albuca* (familie der Hyacinthaceae) kent een groot verspreidingsgebied: het Arabisch schiereiland en Afrika. Het geslacht omvat evergreens, wintergroeiers (*A. canadensis*, *A. maxima* en *A. spiralis*) én zomergroeiers (*A. shawii* en *A. nelsonii*). Het merendeel van de in cultuur bekende soorten komt uit Zuid-Afrika. Typerend voor *Albuca* soorten is dat de buitenste drie bloemdekbladeren naar buiten staan, terwijl de

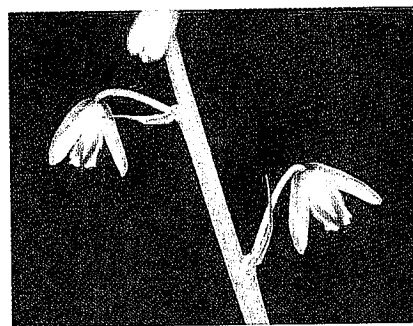

Albuca maxima

binnenste drie 'dicht blijven' en het vruchtbeginsel en de meeldraden omsluiten.

De meest bekende soorten zijn *Albuca nelsonii* en *A. canadensis*. De eerstgenoemde komt oorspronkelijk voor in de Zuid-Afrikaanse provincie Kwazulu-Natal. De bladeren van dit soort kunnen een lengte bereiken van zo'n 1,5 meter. De bloemen verschijnen in mei-juni. Ze zijn wit van kleur en de bloemdekbladeren bezitten op de buitenzijde een rode streep. Net als *A. nelsonii* bezit *A. canadensis* lange bladeren. Deze bladeren zijn in doorsnede cilindrisch van vorm. Een kenmerk dat je tegenkomt bij meerdere *Albuca* soorten. *Albuca canadensis* bloeit in februari-april met witgele bloemen met een groene waas. Dit soort komt uit de Zuid-Afrikaanse provincie West-Kaap. De bladeren van deze twee soorten verraden de impopulariteit van het geslacht. De bladeren zijn veelal lang, slap en flets-groen van kleur. Tel hierbij op de weinig in het oog springende bloemen (groen tot groenwit), dan is het beeld van een saaie, oninteressante plant compleet. Misschien is *Albuca maxima* hiervan wel het 'hoogtepunt'. Er zijn soorten, die wel interessant zijn: kortere, wat stevigere bladeren en wat meer aansprekende bloemkleuren. Persoonlijk ben ik wel gecharmeerd van *Albuca namaquensis*, *A. shawii* en *A. spiralis*.

Albuca namaquensis vertoont wat betreft de bladeren overeenkomsten met *A. shawii*. De 20-30 bladeren zijn zo'n 15-20 centimeter lang en staan in een rozet. Ze staan in een hoek van 45 graden. Helaas zijn de bladeren van *A. namaquensis* wat saai: donker groen zonder enige tekening of anders opvallends. Deze wintergroeier bezit een voor de gehele plant erg forse

Albuca namaquensis

bloeiwijze: de bloemstengel is circa 60 centimeter lang. Verder zijn ook de bloemen aan de grote kant: twee centimeter lange bloemdekbladeren. De bloemdekbladeren zijn lichtgroen van kleur met over het midden een wat meer donkere streep. De onderzijde van de binnenste bloemdekbladeren is geel van kleur. De bloeiperiode is januari-februari. Het meest interessant aan de plant vind ik de bladeren. *A. namaquensis* is makkelijk te kweken.

Persoonlijk vind ik zomergroeierende *Albuca shawii* de mooiste *Albuca* soort. De plant bezit meerdere aspecten wat betreft sierwaarde: de bladeren en bloemstengel zijn bezet met vele, korte haren, die bij aanraking lichtzoet geuren én de boterbloemgele bloemen. Zeker ook vermeldenswaardig is, dat de plant in een groeiseizoen meerdere bloemstengels kan vormen, hetgeen betekent, dat de plant dan zo'n twee maanden bloeit. De vijftien centimeter lange, donkergroene bladeren zijn cilindrisch in doorsnede. Vanaf november houd ik de grond droog en knip ik de bladeren en bloemstengels van de bollen. Doe je dat niet, dan groeit de plant door. *Albuca shawii* kan eenvoudig uit zaad worden vermeerderd. De planten bloeien al in het tweede jaar na zaaien. Naar mijn mening is *Albuca shawii* interessant als bloeiende potplant.

Niet alle *Albuca*s vormen makkelijk zaad of zijklusters. Een goed alternatief om meer planten te krijgen is parteren. Deze vermeerderingsmethode heb ik met verschillende soorten met succes beproefd.